

Forsamlingslokaler

Rapport om el-sikkerheden i Forsamlingslokaler. Tilsynsordningen har i perioden 1. november til 15. december 2008 kørt kampagnetilsyn på forsamlingslokaler, og disse tilsyn danner således baggrund for rapporten.

Indhold

1	Indledning.....	3
2	Baggrund.....	4
3	Formål	4
4	Installationen	4
5	Brugen af installationen.....	4
6	Tilsynet.....	5
7	Omfang af kampagnen.....	5
8	Fundne fejl	6
9	De typiske forekommende fejl	8
10	Statistik	9
11	Forebyggende handlinger	11
12	Konklusion	12

Tilsyn i forsamlingslokaler

1 Indledning

Den 1. marts 2008 blev tilsynsordningen (10%-tilsyn) ændret fra at omfatte tilsyn med nye installationer, til også at omfatte tilsyn med eksisterende installationer og særlige kampagne-indsatser.

Med overgangen til den nye el-tilsynsordning var der forinden udviklet et nyt indrapporterings-system, som kunne håndtere de nye tilsynstyper. Samtidig blev grundlaget for installationer, der blev udtaget til eftersyn ændret sådan, at det i dag er BBR- og CVR-registrene, der anvendes, når installationsadresser skal findes. Tidligere var det udelukkende den elektroniske installationsblanket hos Dansk Energi, som dannede baggrund for udtræk. De nye tilsynstyper omfatter følgende kategorier.

1) Nye eller ændrede installationer

Registreres af Sikkerhedsstyrelsen på basis af de ændringer, der er sket i BBR og/eller CVRregisteret, inden for en given periode.

Note. En periode regnes som et kvartal, idet tilsyn udtages én gang pr. kvartal.

2) Eksisterende installationer

Er installationer, som allerede findes i BBR- eller CVR-registeret.

3) Kampagnetilsyn

Er særlige tilsyn, som udvælges af Sikkerhedsstyrelsen, med henblik på at få klarlagt særlige forhold ved en installation, eller en bestemt type brugsgenstand.

Sikkerhedsstyrelsen har udvalgt forsamlingslokaler til en særlig kampagneindsats, og har fra d. 1. november til d. 15. december 2008 gennemført en kampagne rettet mod netop denne installationskategori.

2 Baggrund

Vi har igennem en periode modtaget en række henvendelser fra installatører og brugere vedr. manglende sikkerhed omkring de elektriske installationer i forsamlingslokalerne. Og da et par besøg i forsamlingslokaler netop viste, at der var problemer med sikkerheden, besluttede vi at igangsætte denne kampagne.

3 Formål

Formålet med denne kampagne var:

- At bibringe styrelsen en specifik viden om de faktiske forhold på området, således at styrelsen bliver i stand til at udarbejde detaljerede beskrivelser og vejledninger rettet mod installatører, fabrikanter samt ejere og brugere af installationerne, og således at de i bekendtgørelsen beskrevne sikkerhedsmæssige mål opnås.
- At sikre, at de pågældende installationer lever op til de beskrevne sikkerhedsmæssige krav og at EI-sikkerhedsattesten er korrekt opsat.

4 Installationen

De elektriske installationer skal udføres efter de almindelige bestemmelser i Stærkstrømsbekendtgørelsen afsnit 6, især skal opmærksomheden rettes mod kapitel 804. Disse bestemmelser er en oversættelse af den internationale IEC standard på installationsområdet, med få tilpasninger til de danske installationsforhold. Bestemmelserne udkom førstegang i 1993 og i 2001 kom de nyeste bestemmelser, som indeholder få ændringer til installationerne i forsamlingslokaler.

5 Brugen af installationen

Som særlige forhold omkring brugen af de elektriske installationer i forsamlingslokaler, kan fx nævnes:

- Installationerne kan være udsat for et meget belastende miljø, som fx høj luftfugtighed, støvpåvirkninger, varme og slag/stød.

- Installationerne bliver oftest ikke ændret i forbindelse med ombygning af forsamlingslokalerne.
- Installationerne bliver ikke vedligeholdt i et fornødent omfang

6 Tilsynet

Installationer, som blev eftersat, var de faste installationer i bl.a. toiletter, køkkener, opholds- og garderobe rum m.m., samt tilslutningen af brugsgenstande. Det blev, i det omfang det var muligt, kontrolleret, om der var opsat fejlstrømsafbrydere i installationen.

Når de elektriske installationer kontrolleres, gøres det i forhold til de bestemmelser, der har været gældende på installationens udførelsestidspunkt. Dvs. at en installation, som er lovligt udført efter tidligere bestemmelser, ikke vil være fejlbehæftet, selvom der i de nyeste bestemmelser kan være skærpede krav. Fundne fejl registreres til gengæld altid med henvisning til nyeste bestemmelser.

7 Omfang af kampagnen

Til udvælgelsen af forsamlingslokaler blev der taget udgangspunkt i vores database over forsamlingslokaler. Her var der pr. 6. oktober 2008 registreret 6.131 forsamlingslokaler med en gyldig el-sikkerhedsattest, og 1.761 lokaler, hvor attesten var forældet. Sikkerhedsstyrelsen gennemførte i perioden 1. november til 15. december 2008 tilsyn i 242 tilfældige udvalgte forsamlingslokaler, med en gyldig el-sikkerhedsattest, fordelt ud over hele landet. Dette svarer til, at vi besøgte ca. 4 %.

Under disse tilsyn blev der i de 223 forsamlingslokaler, hvor der blev konstateret fejl ved de elektriske installationer, fundet 17 farlige fejl, hvilket svarer til ca. 7 % af de besøgte forsamlingslokaler.

Der blev i alt fundet 1.088 fejl. Det vil sige, at der blev fundet 4,9 fejl pr. fejlbehæftet forsamlingslokale. Til sammenligning findes der 2,8 fejl i en ny boliginstallation(2008 tal).

8 Fundne fejl

Fundne fejl blev registreret og kategoriseret efter nedenstående overordnede retningslinjer.

Kategori 1: Farlige fejl, som umiddelbart eller på kort sigt kan forårsage brand eller personskaade.

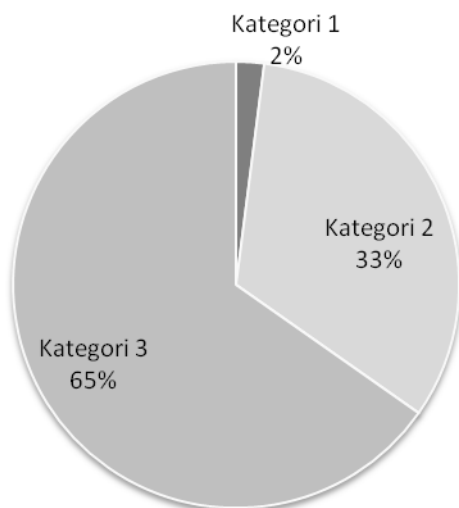
- Spændingsførende dele umiddelbart tilgængelige for berøring (indenfor rækkevidde)
- ingen beskyttelse mod indirekte berøring
- grov, bevidst oversikring (herunder kortslutning af sikringer) i flere tilfælde
- grøn/gul ledning anvendt som spændingsførende leder

Kategori 2: Alvorlige fejl, som på længere sigt kan forårsage brand eller personskaade.

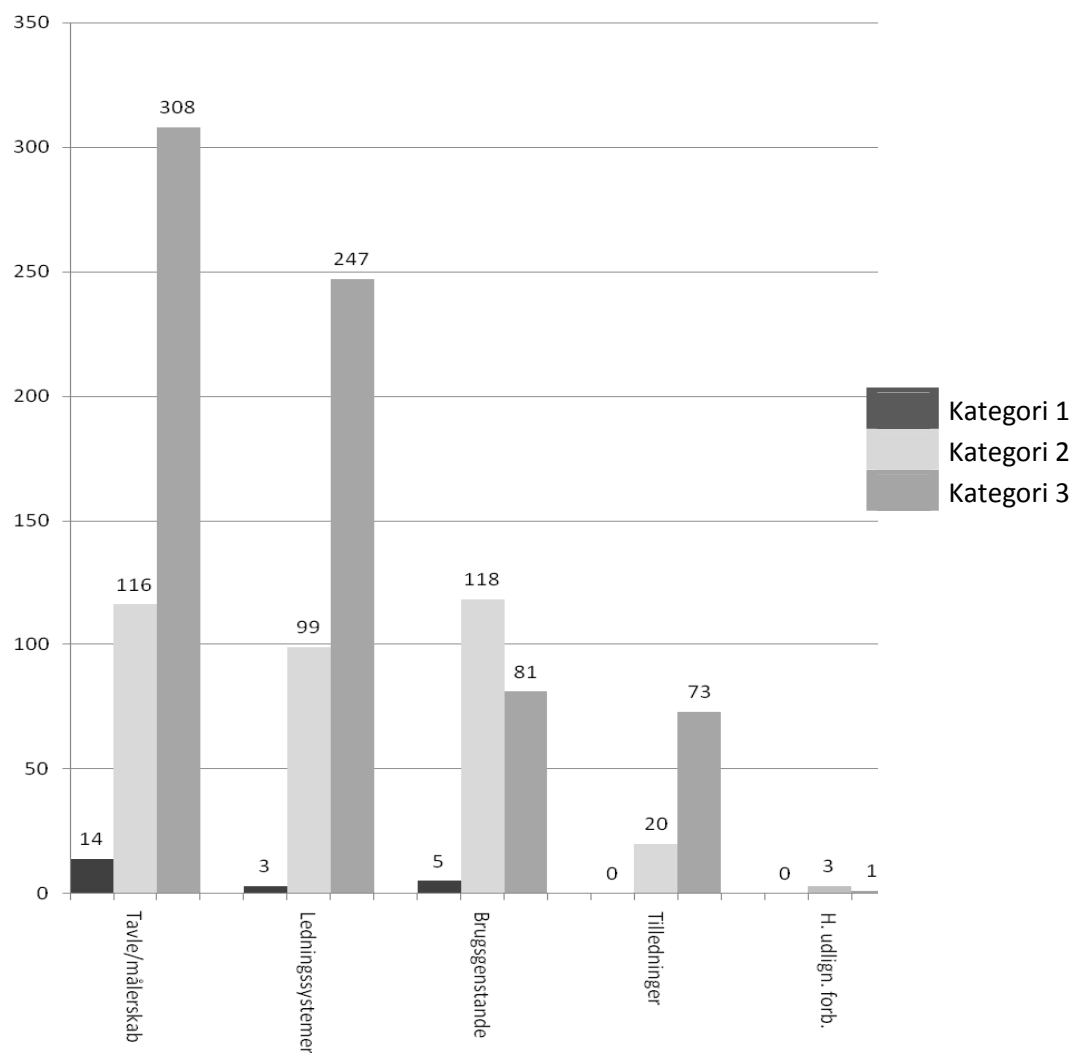
- oversikring og ulovlige sikringer i flere tilfælde
- grove fejlmærkninger af ledninger og materiel
- mangler ved beskyttelse mod indirekte berøring og ingen beskyttelse mod mekanisk overlast
- grundisolerede ledere umiddelbart tilgængelige

Kategori 3: Mindre fejl, som ikke medfører nærliggende fare.

- manglende eller forkert mærkning
- fast installation med tilledning og fritsiddende muffer
- forkert kapsling

Ved tilsynet blev det også registreret, hvor i installationen, fejlene optrådte. Og det ses tydeligt, at tavler/målerskabe og ledningssystemer tegner sig for størstedelen af fejlene.

9 De typiske forekommende fejl

Typisk kategori 1-fejl:

- Beskyttelse mod indirekte berøring mangler
- Fejlstrømsafbrydere defekte
- Spændingsførende dele tilgængelige
- Grøn/gul spændingsførende leder
- Afdækning i tavler mangler

Typisk kategori 2-fejl:

- Fejlstrømsafbrydere defekte
- Afdækning af kabelindføringsåbninger i tavler mangler
- Dæksler på lampesteder løse / defekte
- Lampeledning anvendt som fast installation
- Grundisolerede leder som er tilgængelige
- Pe-leder ikke virksom
- Afdækning i tavler mangler
- Tilledninger forkerte anbragt
- Opdeling af installationen manglede
- Stikkontakter defekte
- UD-lamper defekte

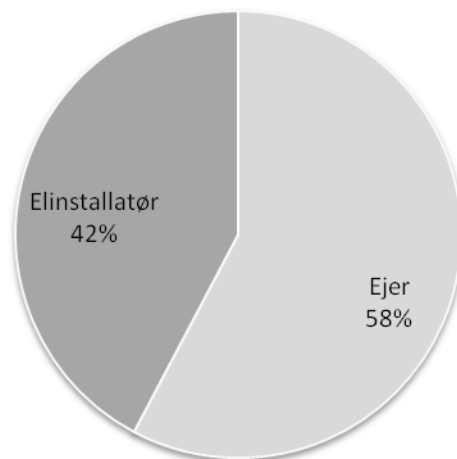
Typisk kategori 3-fejl:

- Oplysninger om sikringsstørrelser og hvad de forsyner mangler
- Tilledninger anvendt som fast installation
- Schuko stikpropper på elapparater
- Aflastning af tilledninger mangler
- Lamper defekte
- Dæksler mangler
- Kabler ikke fastgjorte

10 Statistik

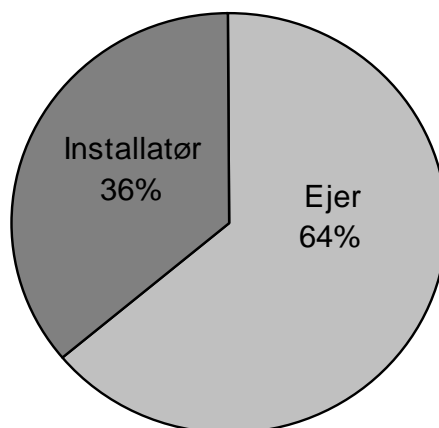
Når den tilsynsførende finder fejl ved den elektriske installation skal han bl.a. vurdere, hvem der har ansvaret for fejlen. Ved helt nye installationer er det ofte installatøren, der er årsag til fejlene, da ejeren umiddelbart har taget installationen i brug, når vi kommer på tilsyn.

Når vi foretager tilsyn på en ældre installation, som vi gør i forbindelse med kampagnetilsyn, kan fejlene som udgangspunkt tilskrives ejeren/brugeren, idet de fundne fejl ofte skyldes manglende vedligeholdelse. Der blev registreret 1.088 fejl i forbindelse med kampagnen. På figuren fremgår det, hvem der almindeligvis anses for at være ansvarlig for fejlene.

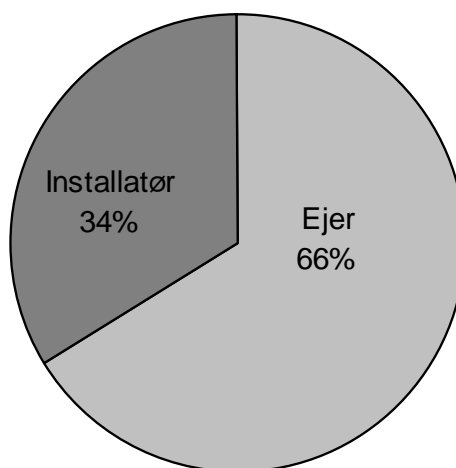

Kategori 1:

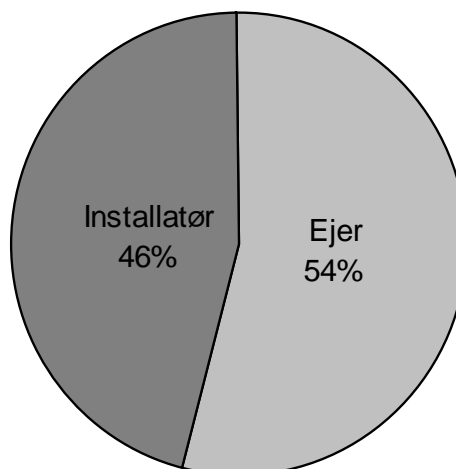
Farlige fejl, som umiddelbart eller på kort sigt kan forårsage brand eller personskade.

Kategori 2:

Alvorlige fejl, som på længere sigt kan forårsage brand Eller personskade.

Kategori 3:

Mindre fejl, som ikke medfører nærliggende fare.

11 Forebyggende handlinger

Hvis du som ejer/bruger eller installatør er opmærksom på disse få punkter, vil el-sikkerheden i forsamlingslokalerne få det mærkbart bedre. Din indsats vil være begrænset.

Ejere/brugere:

- Manglende vedligeholdelse af installationen
- Reparation af lamper mangler
- Schukostikpropper er ikke udskiftet
- Tilledninger er for lange
- Dæksler på lampeudtag mangler
- Afprøvning af fejlstrømsafbrydere mangler

Installatørerne:

- Mærkning af sikringsstørrelse og tilhørsforhold mangler
- Pe-ledere ikke virksomme
- Aflastning af tilledninger mangler
- Mærkning af nye tavler mangler
- Åbninger ved kabelindføringsåbninger er for store

12 Konklusion

Sikkerhedsstyrelsen har ved stikprøvekontrol gennemført tilsyn på 242 tilfældigt udvalgte forsamlingslokaler. Målet var at få overblik over el-sikkerheden ved de installationer, der er tilgængelige for forsamlingshusets gæster, og at kontrollere, i hvilket omfang lokaler med gyldig el-sikkerhedsattest er vedligeholdt i tilstrækkeligt omfang.

Af de gennemførte tilsyn blev der fundet fejl i mere end 90 % af tilfældene, selvom der var opsat gyldig el-sikkerhedsattest. Mange af de registrerede fejl skyldes forhold, der kan relateres til ejer/bruger af installationen.

Kravet om el-sikkerhedsattest blev indført 12. juli 2000, og attesten kan først udstedes, når lokalets installationer er gennemgået af en autoriseret elinstallatør. Kravet gælder for lokaler til mere end 150 personer.

Som opfølgning på stikprøvens resultat gennemførte Sikkerhedsstyrelsen i efteråret 2009, i samarbejde med Tekniq, en landsdækkende kampagne for landets aut. elinstallatører, hvor temaet var tekniske sikkerhedskrav til elektriske installationer i forsamlingslokaler. Derudover har styrelsen efterfølgende foretaget stikprøvekontrol i 4. kvartal 2009.

Tilsynsordningen
2009